

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM
VASÚTI IGAZGATÁSI SZERV

KÖZLEMÉNY
a KÖFÁT/28376-5/2024/VISZ iktatószámú döntésről

Eljáró hatóság megnevezése: Építési és Közlekedési Minisztérium
Vasúti Igazgatási Szerv
(a továbbiakban: vasúti igazgatási szerv)

Az ügy száma: KÖFÁT/28376/2024/VISZ

Az ügy tárgya: jogalap nélküli pótdíjazás

Az ügyfelek neve és székhelye/lakcíme: MÁV-START Zrt.
1087 Budapest, Könyves Kálmán körút 54-60.

[SZEMÉLYES ADAT] (a továbbiakban: Bejelentő)
[LAKCÍM]

Bejelentő panaszja 2024. május 10-én érkezett meg a vasúti igazgatási szervhez. Bejelentő panaszában előadta, hogy 2024. február 18. napján Békéscsabáról Budapestre utazott 3 db bőrönddel és 1 db hátizsákkal. A csomagok méretei 20x39x62 cm, 19x34x52 cm, 22x35x52 cm és 20x37x53 cm voltak. Bejelentő a jegyellenőrzés alkalmával bemutatta a személyi igazolványát, majd a jegyvizsgáló a többletcsomag (4 db kézipoggyász) miatt pótdíjazási eljárás alá vonta, holott Bejelentő a többletcsomag viteldíját hajlandó lett volna kifizetni. Bejelentő a pótdíjazást nem fogadta el és kérte a MÁV-START Zrt.-től annak eltörlését.

A MÁV-START Zrt. 77/12414/2024/START iktatószámú Bejelentő részére megküldött válaszlevelében úgy nyilatkozott, hogy „A MÁV-START Zrt. Üzletszabályzata szerint: (...) A tárgyak szállításáért fizetendő díj meghatározásának részletes feltételeit a Díjszabás, a díj mértékét a Vasúti Menetdíjtáblázatok tartalmazza.

Üzletszabályzatunk 9.4.2. pontja értelmében:

A jármű utasterébe bevihető kézipoggyász mérete – darabonként – a 30x50x80 cm-es méretet nem haladhatja meg.

Nyilvántartásunk alapján Ön 2024.02.18-án Szolnok-Budapest között a 78-as számú járatunkon nem volt hajlandó a túlméretes útipoggyászainak viteldíját megfizetni.

Továbbá, mivel a személyazonosságát igazolni nem tudta, és adatait a személyazonosításhoz nem adta meg, így hatósági intézkedésre került sor.

Megjegyezni kívánjuk továbbá, hogy a személyes adatait a rendőrségi eljárás és adatfelvétel alapján az illetékes Rendőrkapitányság bocsátotta Társaságunk rendelkezésére.

Társaságunk Vasúti Menetdíjtáblázatok I. Kötet C/ fejezete szerint az Utas a megállapított menetdíjon felül 25.000 Ft pótdíjat is köteles fizetni, amennyiben a menetdíjat, viteldíjat, pótdíjat a vonaton nem fizeti meg, továbbá, ha adatszolgáltatás hiányában rendőri intézkedésre kerül sor, további 25.000 Ft a pótdíj összege. (...)

Fentiekre tekintettel a vasúti igazgatási szerv 2024. május 22. napján pótdíjfizetések jogcímének vizsgálata tárgyban az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 99. §-a alapján hivatalból hatósági ellenőrzést indított.

A vasúti igazgatási szerv KÖFÁT/28376-2/2024/VISZ iktatószámú döntésében megállapította, hogy a tényállás tisztázása érdekében szükséges a MÁV-START Zrt. adatszolgáltatása arra vonatkozóan, hogy

- Bejelentő pótdíjazása milyen okból, a pótdíjazás napján érvényes Személyszállítási Üzletszabályzat (a továbbiakban: Üzletszabályzat), Díjszabás és Vasúti Menetdíjtáblázatok I. kötet mely rendelkezései alapján történt;
- Bejelentő részére a pótdíjazása alkalmával, a rendőri intézkedés igénybevétele miatti pótdíj az Üzletszabályzat és a Vasúti Menetdíjtáblázatok I. Kötet mely pontja alapján került kiszabásra;
- a 77/12414/2024/START iktatószámú, Bejelentőnek írt válaszevele
 - o 4. bekezdésében hivatkozott túlméretes útipoggyászok viteldíja a Díjszabás és a Vasúti Menetdíjtáblázatok mely pontja alapján került meghatározásra;
 - o 7. bekezdésében hivatkozott Vasúti Menetdíjtáblázatok I. Kötet C. Fejezete szerinti (az utas a menetdíjat, viteldíjat, pótdíjat a vonaton nem fizeti meg) pótdíj Bejelentő mely cselekménye miatt került kiszabásra.

Fenti felhívásra a MÁV-START Zrt. a vasúti igazgatási szervhez 2024. május 27. napján érkezett levelében az alábbiak szerint nyilatkozott:

„Az utas 2024. február 18. napján Szolnokról Budapest-Keleti felé történő utazása során a 78-as viszonylatszámú vonalon – Társaságunk munkavállalójaként – szolgálatot teljesítő jegyvizsgáló felhívta az utas figyelmét arra, hogy a hivatkozott számú vonaton szállított kézipoggyászai (a hivatkozott számú végzés indoklásában foglaltak szerint 3 db bőrönd és egy hátizsák) túlméretesnek minősülnek, ebből adódóan az utast 25 000 Ft pótdíj megfizetésére kötelezte. Az utas a fizetési

kötelezettségnek nem tett eleget, továbbá természetes személyazonosító adatainak jegyvizsgáló részére történő átadásához sem járult hozzá, így hatósági intézkedésként a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 24/A. §-a szerinti igazoltatás vált szükségessé, melyből adódóan az utas részére – a hatósági intézkedés foganatosítása miatt – további 25 000 Ft pótdíj fizetésének kötelezettsége került megállapításra. A hatósági intézkedés megtörténtét igazoló dokumentumot jelen adatszolgáltatásunkhoz csatoljuk. A keletkezett követelésről a jegyvizsgáló utánfizetési jegyzőkönyvet (utasleadási lap) vett fel, mely az utas részére postai úton került kézbesítésre arra tekintettel, hogy az utas a természetes személyazonosító, valamint lakcímére vonatkozó adatai jegyvizsgáló részére történő átadásához nem járult hozzá. (...)

A MÁV-START Zrt. válaszleveléhez mellékelte a Bejelentő pótdíjazása napján hatályos Üzletszabályzatát, a Vasúti Menetdíjtáblázatok I. Kötetét és a Díjszabását, valamint az 5518036N4000227 sorszámú utasleadási lapot és az annak megküldéséről szóló Bejelentőnek írt levelet, továbbá a Szolnoki Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Körzeti Megbízotti Alosztályának a Bejelentő, mint a hatósági intézkedés során intézkedés alá vont személy adatait tartalmazó, a MÁV-START Zrt. részére megküldött levelét.

A MÁV-START Zrt. a vasúti igazgatási szerv viteldíjjal kapcsolatos kérdésére a válaszlevelében úgy nyilatkozott, hogy a Bejelentő részére megküldött 77/12414/2024/START számú válaszlevelében a pótdíjbefizetés jogcíme tekintetében rögzített „viteldíj” kifejezés nem helytálló, mivel az akár a méretéből, akár a darabszámából, akár a súlyából adódóan túlméretes kézipoggyász tekintetében a MÁV-START Zrt. nem állapít meg viteldíjat, az utas az Üzletszabályzatban foglalt feltételek megszegése miatt pótdíj fizetésére köteles.

A MÁV-START Zrt. a válaszlevelében összegzőképpen úgy nyilatkozik, hogy a Bejelentő „szerződésszegéséből fakadó, összesen 50 000 Ft mértékű pótdíjfizetési kötelezettség a Menetdíjtáblázat 1.4. pontjának g) és i) alpontjai alapján került meghatározásra.”

A vasúti igazgatási szerv megvizsgálta a rendelkezésre álló dokumentumokat, valamint a hatályos jogszabályi rendelkezéseket, és az alábbi megállapításokra jutott.

A Bejelentő utazása napján hatályos **Vasúti Menetdíjtáblázatok C. Fejezet 1.4 pontjának i) és g) alpontjai** szerint „*a megállapított menetdíj vagy pótjegy díján felül 25 000 forint pótdíjat fizet, aki az utazási feltételeket a jelen pontban külön nem szabályozott módon megsérti, különösen, ha olyan tárgyat vagy élőállatot visz be a járműbe, amely kézipoggyászként nem szállítható*”, illetve „*aki a jegyvizsgálatot megakadályozza, vagy a jegyvizsgálathoz szükséges személyes adatainak eltitkolása miatt hatósági eljárás igénybevételét teszi szükségessé*”.

Az Üzletszabályzat II. Fejezet 9.4.1. pontja alapján az utazása során egy utas legfeljebb 3 darab kézipoggyászt vihet magával. Bejelentő az utazása során 4 db kézipoggyászt vitt magával a személykocsiba, így az Üzletszabályzat II. Fejezet 9.4.6. pontja alapján a MÁV-START Zrt. a Vasúti Menetdíjtáblázatok C. Fejezet 1.4 pont i) alpontja szerinti pótdíj

megfizetésére kötelezte Bejelentőt. A vasúti igazgatási szerv a túlméretes útipoggyászok tekintetében fentiek alapján megállapította, hogy a MÁV-START Zrt. jogszerűen kötelezte Bejelentőt a 25 000 Ft pótdíj megfizetésére.

Az országos működési engedély alapján végzett vasúti személyszállítás részletes feltételeiről szóló 271/2009. (XII. 1.) Korm. rendelet 2. § c) pontja alapján *„pótdíj: a személyszállítás feltételeinek utas által történő megszegése esetén fizetendő, a közszolgáltatási szerződésben meghatározott mértékű díj”*.

Az **Üzletszabályzat II. Fejezet 6.3.16. pontja** alapján *„Amennyiben a pótdíjfizetési kötelezettség megállapításához rendőrség vagy más hatóság előzetes eljárása szükséges, a vasúti társaság a pótdíjat csak a hatósági eljárás jogsértést megállapító lezárása után követeli. A Vasúti menetdíjtáblázatok I. kötet C. fejezetben szabályozott esetekben a vasúti társaság a hatósági intézkedés szükségessé válása miatt az utas terhére pótdíjfizetési kötelezettséget állapít meg.”*

Az **Szvtv. 25. § (3) bekezdés j) pontja** alapján *„A szerződésnek – a (2) bekezdésben, és az 1370/2007/EK rendeletben meghatározottakon túl – tartalmaznia kell: a személyszállítási közszolgáltatások díjait, a pótdíjak és a díjalkalmazási feltételeket, valamint ezek megsértése esetén érvényesíthető jogkövetkezményeket.”*

A Vasúti személyszállítási közszolgáltatási szerződés (a továbbiakban: Szerződés) 13. sz. melléklet 6.1.3. pont g) pontja szerint *„a megállapított menetdíj vagy pótjegy díján felül 25 000 forint pótdíjat fizet, aki a jegyvizsgálatot megakadályozza, vagy a jegyvizsgálathoz szükséges személyes adatainak eltitkolása miatt hatósági eljárás igénybevételét teszi szükségessé”*.

A Vasúti Menetdíjtáblázatok C. Fejezet 1.4 pont g) alpontja értelmében a jegyvizsgálat megakadályozása, vagy a jegyvizsgálathoz szükséges személyes adatok eltitkolása miatt hatósági eljárás igénybevételét szükségessé tevő utas köteles 25 000 Ft pótdíjat megfizetni. Bejelentő azonban a jegyvizsgálat alkalmával a 65 éven felüliek utazási kedvezménye igénybevételéhez igazolta magát. Személyes adatait nem a jegyvizsgálat alkalmával, hanem már a pótdíjazás során titkolta el, szükségessé téve így hatósági eljárás igénybevételét. A jegyvizsgálat és az azt követő pótdíjazási eljárás, az utasleadási lap kiállítása egymástól elkülönülő folyamat. A pótdíjazás folyamatának akadályozására és hatósági eljárás igénybevételének esetére az Üzletszabályzat II. Fejezet 6.3.16. pontja ugyan megjelöli a pótdíj alkalmazásának lehetőségét, azonban erre vonatkozóan sem az ebben a pontban meghivatkozott Vasúti Menetdíjtáblázatok, sem a Szerződés nem nevesít érvényesíthető jogkövetkezményt, így a MÁV-START Zrt. nem jogosult ilyen esetben pótdíj kiszabására.

Fentiek alapján a vasúti igazgatási szerv megállapította, hogy a pótdíjazási folyamat során a hatósági eljárás igénybevétele miatt kirótt 25 000 Ft összegű pótdíj megállapítása jogalap nélkül történt.

Fentiek miatt a vasúti igazgatási szerv az Ákr. 101. § (1) bekezdés a) pontja alapján jogalap nélküli pótdíjazás tárgyban 2024. július 1. napján hivatalból közigazgatási hatósági eljárást indított.

A vasúti igazgatási szerv a hivatkozott ellenőrzés keretében megállapította, hogy a MÁV-START Zrt. fentiekkel megsértette az Sztv. 17. § (1) bekezdését. A vasúti igazgatási szerv a jogsértés nyomán az Sztv. 17. § (4) bekezdésében és a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Szankciótörvény) 6. § (4) bekezdésében meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazza a MÁV-START Zrt.-vel szemben.

A vasúti igazgatási szerv a KÖFÁT/28376-5/2024/VISZ iktatószámú döntésében megállapította, hogy a MÁV-START Zrt. által Bejelentő a határozat indokolásában megjelölt pótdíjazása során a hatósági intézkedés igénybevétele miatt kirótt 25 000 Ft pótdíj kiszabására jogalap nélkül került sor.

A MÁV-START Zrt. a fentiekkel közigazgatási szabályszegést valósított meg, ezért a vasúti igazgatási szerv a MÁV-START Zrt.-t figyelmeztette, egyben felszólította, hogy a jövőben tartózkodjon a közigazgatási szabályszegés elkövetésétől.

A vasúti igazgatási szerv a MÁV-START Zrt.-t kötelezte, hogy a jogsértő állapotot a határozat közlését követő naptól számított 8 (azaz nyolc) napon belül szüntesse meg az 5518036N4000227 sorszámú utasleadási lapon Bejelentő részére a hatósági intézkedés igénybevétele miatt kirótt 25 000 Ft pótdíj eltörlésével.

A vasúti igazgatási szerv KÖFÁT/28376-5/2024/VISZ iktatószámú határozata ellen közigazgatási per indítható. A beadványt – a Fővárosi Törvényszék címzett megjelölésével – a vasúti igazgatási szervhez a felülvizsgálni kért döntés közlésétől számított 30 (harminc) napon belül kell benyújtani. Az ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet és az ügyfél jogi képviselője a közigazgatási perben elektronikus kapcsolattartásra kötelezett. A közigazgatási perre vonatkozó részletes szabályokat a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény tartalmazza.

A keresetlevél elektronikus úton történő benyújtására a <https://www.kozlekedesihatosag.kormany.hu> oldalon, a Dokumentumtár/Hatósági Koordinációs Főosztály menüpontban közzétett (közvetlenül a <https://www.kozlekedesihatosag.kormany.hu/hu/dokumentumtar?site=66214> linken elérhető) ITM-VASUTIG-01-1-1 megjelölésű űrlap kitöltésével kerülhet sor, az ÁNYK program használatával. Az űrlapok benyújtásához Ügyfélkapu regisztráció szükséges.

Az eljárásban eljárási költség nem merült fel.

A KÖFÁT/28376-5/2024/VISZ iktatószámú határozat a vasúti igazgatási szervnél (1066 Budapest, Teréz körút 38.) megtekinthető.

A közzététel napja: 2024. július 3.

*a Vasúti Igazgatási Szerv
vezetője*